

De positie van de vrouw

Nol Verhagen

In de eerste decennia van de vorige eeuw voltrokken zich veranderingen in de samenleving die je gerust revolutionair kunt noemen, op het gebied van de gezondheidszorg, het onderwijs, de volkshuisvesting, maar ook in de politiek.

De eerste vrouwen in de gemeenteraad

In 1917 kregen de mannen (vanaf vijftientig jaar) algemeen stemrecht. Vrouwen mochten nog niet stemmen, maar konden al wel gekozen worden. Daar moesten, ironisch genoeg, de mannen dan wel voor zorgen. Zo kwam het dat in 1919 drie vrouwen in de Bussumse gemeenteraad plaats namen: mejuffrouw E. Bahlmann (katholiek), mejuffrouw J. Stants (liberaal) en mevrouw M. Goudekets, beter bekend

Gemeenteraadslid en schrijfster Marianne Goudekets-Philips

als de schrijfster Marianne Philips (socialist).

Burgemeester s'Jacob had er niet veel fiducia in. Hij vroeg zich bij de installatie van de dames af of de vrouwelijke inbreng wel 'tastbare gevolgen zal hebben op de ontwikkelingen der maatschappelijke toestanden'. Ook zijn opvolger, De Bordes, zag er niet veel heil in. Bij de onthulling in 1920 van een stenen bank ter ere van het vrouwenstemrecht in het

Bussum 1923
Vrouw en mode

De gemeenteraad in 1921, 2de van rechts mej. E. Bahlmann (foto gemeentearchief Gooise Meren en Huizen)

Onthulling van een bank in het Wilhelminaplantsoen ter ere van het Vrouwenkiesrecht

Onthulling van een steenen bank door de leden der Vereeniging voor vrouwenkiesrecht te Bussum aan de gemeente aangeboden, ter herinnering aan den jarenlangen strijd der vrouwen, om het kiesrecht te verkrijgen. — Bovenstaande foto stelt de feestelijkheid voor, welke plaats had in het Wilhelmina-plantsoen voor het postkantoor; zittend op de bank: De burgemeester van Bussum, de heer De Bordes en de Presidente Mevr. A. Guépin—Dronsberg v. d. Linden.

Deze terugblik van de krant op het lustrumfeest van 1933 spreekt boekdelen...

NAPRET. — Menig huisvrouwje zal vandaag nog glimlachend terugdenken aan haar feestavond

Wilhelminaplantsoen wees hij de dames erop dat ze nu wel moesten leren om van dat recht verstandig gebruik te maken...

Het huishouden

De echte plaats van de vrouw was in de jaren twintig, ook in Bussum, nog steeds het huishouden, hetzij als huisvrouw, hetzij als dienstbode. In 1923 vierde de Bussumse afdeling van de Nederlansche Vereeniging

van Huisvrouwen met meer dan zevenhonderd leden haar tweede lustrum. Op initiatief van deze vereeniging was in 1921 de Huishoudschool aan de Huizerweg geopend, die zich in een enorme belangstelling mocht verheugen. Op de Open Dagen in 1923 kwamen maar liefst negenhonderd bezoekers opdagen. Een door de Vereeniging georganiseerde tentoonstelling over Gezinsverzorging werd bezocht door zeventuizend (!) belangstellenden.

De Bussumse troubadour Clinge Doorenbos kon nog zonder gêne dichten:

*Mannendom! Wil toch niet smalen
Toon geen wrevel, ergernis,
Als Uw vrouw er bij Uw thuiskomst
Eventjes van tusschen is.
Mannendom, wil toch niet
prutt'len,
Als Uw vrouw U eens verlaat,
En vol offerende Liefde
Naar 'n Vergadering toegaat!*

En zo nog zestig regels verder. De echte emancipatie was nog ver weg.

